

Onderwerp

Toezegging met betrekking tot de stand Snoekbaars n.a.v. presentatie Natuurthermometer Markermeer-IJmeer.

Kern mededeling:

Tijdens de presentie van de Natuurthermometer Markermeer – IJmeer in de Commissie RND is toegezegd nader antwoord te geven op vraag van de Statenfractie van de PVV over de oorzaak van de toename van snoekbaars in het Markermeer-IJmeer. Middels deze mededeling wordt hierop antwoord gegeven.

Mededeling:

Op basis van bruikbare bronnen van onderzoek concludeert Adviesbureau SWECO het volgende. Dat het is niet zeker dat er een duurzame opwaartse trend is in de populatie snoekbaars. Mogelijk is de recente toename veroorzaakt door tijdelijke grote aanwas snoekbaars als gevolg van een aantal jaren (vooral 2017) met gunstige watertemperaturen. Het is echter waarschijnlijk dat de verduurzamingsmaatregelen van de visserij en natuurmaatregelen zoals Marker Wadden wel hebben bijgedragen aan de populatie snoekbaars in het Markermeer-IJmeer.

Bijlagen

Antwoord van SWECO op de vraag wat de oorzaak is van de toename van de snoekbaars in het Markermeer-IJmeer (3035282).

Registratienummer

3035021

Datum

14 november 2022

Afdeling/Bureau

GE/S&B

Openbaarheid**Openbaar****Portefeuillehouder****Hofstra, H.J.****Ter kennisname aan PS en****burgerleden**

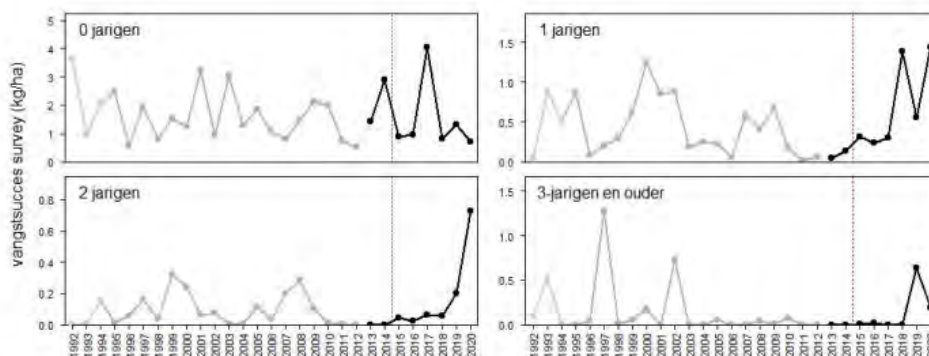
Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Beantwoording vraag PVV n.a.v. Natuurthermometer Markermeer-IJmeer stand Snoekbaars	3035282	Ja

Antwoord van SWECO op de vraag wat de oorzaak is van de toename van de snoekbaars in het Markermeer-IJmeer.

In het rapport Natuurthermometer Markermeer-IJmeer staat inderdaad beschreven dat het aantal snoekbaarzen, de gemiddelde lengte en biomassa sterk toeneemt sinds 2015. Dit is gebaseerd op visbemonsteringsonderzoek door IMARES (Tien, van Rijssel, & Vrooman 2021). Ook het aantal aanlandingen van snoekbaars in de commerciële visserij is sterk toegenomen afgelopen jaren. Snoekbaars is de enige vissoort in dit IMARES onderzoek die toeneemt. Baars, blankvoorn en brasem nemen niet toe, maar de dalende trend is wel gestopt.

Als mogelijke reden voor de verbetering van het visbestand is in de Trendanalyse genoemd de verduurzaming van de visserij. Het beheer van de visserij op snoekbaars, baars, blankvoorn en brasem is sinds visseizoen 2014/2015 aangepast als eerste stap richting verduurzaming van deze visserij. De aanpassing bestond hoofdzakelijk uit verminderde toegestane inspanning in de visserij met staande netten en zegens, met als doel om verdere achteruitgang in de bestanden te stoppen. De maatregelen die genomen zijn in 2014 lijken dus geleid te hebben tot het voorkomen van verdere verslechtering van de visstand, maar levert geen sluitende verklaring voor het feit dat juist de snoekbaars is toegenomen.

De recente toename in vangst van snoekbaars heeft zijn oorsprong in hoge aantal jonge (0-jarige) snoekbaarzen in 2017 in het Markermeer en IJsselmeer. De hoeveelheid 0-jarigen fluctueert sterk en vertoont geen trend. Een sterke variatie in jaarklassen is typerend voor baarsachtigen (Koonce et al. 1977), in het IJsselmeer is dit onder andere sterk gerelateerd aan de watertemperatuur (Buijse et al. 1992). Vooral de combinatie van een lage temperatuur in april en hoge zomertemperatuur gaat gepaard met grote aanwas van snoekbaars. Een late stijging van de watertemperatuur tot boven 8 °C zorgt voor uitstel van eiafzet en daarna snelle ontwikkeling van jonge snoekbaarzen. De sterke nieuwe aanwas in 2017 vertaalt zich in een grote hoeveelheid 1-jarige snoekbaars in 2018 en oudere vis in 2019. Het vangstsucces van snoekbaarzen in verschillende leeftijdsklassen is in onderstaande figuur weergegeven (overgenomen uit het rapport van IMARES).

Figuur 3.1.3 Vangstsucces in de survey voor snoekbaars, per leeftijdscategorie. Het vangstsucces betreft de gemiddelde biomassa (kilogram per hectare) van de openwatersurvey in het IJssel-/Markermeer (kuil/boomkor- en elektrokorsurvey gecombineerd). De verticale stippellijn geeft de start van het huidige visserijbeheer weer. Van 2012 op 2013 is in de kuil/boomkorsurvey gewisseld van tuig, van grote kuil (grijs) naar verhoogde boomkor (zwart). Voor 1992-1994 zijn alleen de gegevens van de boomkor gebruikt (lichtblauw). De leeftijdsopbouw van 2020 is een schatting op basis van de gemiddelde leeftijdsleutel van 2017-2019.

Een andere mogelijke oorzaak voor toename snoekbaars zijn de getroffen natuurmaatregelen. Marker Wadden is van belang door o.a. functie voor visbroed. Snoekbaars maakt hier gebruik van de

diepe putten. Ik heb begrepen dat er veel snoekbaars is gevangen in de diepe putten bij de Markerwadden.

Conclusie: Het is niet zeker dat er een duurzame trend is in de populatie snoekbaars. Mogelijk is de recente toename veroorzaakt door tijdelijke grote aanwas snoekbaars als gevolg van een aantal jaren (vooral 2017) met gunstige watertemperaturen. Het is echter waarschijnlijk dat de verduurzamingsmaatregelen van de visserij en natuurmaatregelen zoals Marker Wadden wel hebben bijgedragen aan de populatie snoekbaars in het Markermeer-IJmeer.

Literatuurverwijzingen

Buijse, 1992. Dynamics and exploitation of unstable percoid populations. PhD-Thesis. Wageningen University, Wageningen.

Koonce, Bagenal, Carline, Hokanson en Nagiec, 1977. Factors influencing year-class strength of percids: a summary and a model of temperature effects. J. Fish. Res. Board Can. 34: 1900- 1909

Tien, N., J. C. van Rijssel, and J. Vrooman. 2021. Bestandsoverzicht van snoekbaars, baars, blankvoorn en brasem in het IJsselmeer/Markermeer, 2021. Wageningen Marine Research (IJmuiden).